

τόρα κοιμάται ἤρεμος ὑπὸ τὴν πυκνὴν σκιάν τοῦ ἔρω-
τός της.

Ἡ **Γαλάτεια** ἀρέσκει πολὺ· ἡ μουσικὴ της δὲν εἶνε πετακτὴ, κοκκέτα, ἰδιότροπος, ἡδυπαθής· ἀλλ' εἶνε με-
λωδικωτάτη, περιπαθεστάτη, πλήρης κελαρυσμῶν κρυ-
σταλίνου νόματος· δὲν ζητεῖ νὰ διεγείρῃ ἀνασύρουσα ὀ-
λίγον τὴν ἐσθῆτά της καὶ δεικνύουσα τὴν τορευτὴν, τὴν
παχουλὴν κνήμην της, ἀλλὰ ἐκβάλλει τοιοῦτον αἰσθη-
ματικὸν ἀναστεναγμὸν ὥστε σὲ μεθύσκει ἐξ ἔρωτος.

Ἡ **Λησσά** ἀπὸ ἀριστουργήματος γλυπτικῆς μεταβάλλ-
εται εἰς ἀηδόνα ἀνεξάντλητον εἰς λαρυγγισμούς· ἡ
Jeanne Andrée γοητεύει διὰ τῆς ἀτμημένης ἐνδυμασίας
τοῦ Πυγμαλίωνος, διότι γλυκύτερον ἄδει ἡ σὰρξ της ἢ ἡ
φωνή της. Τὸ ἄσμα τοῦ χοροῦ τὸ ἀκούμενον ἐκ τοῦ βά-
θους τῆς σκηνῆς μυστηριωδῶς εἶνε ἀρχαϊκώτατον τὴν με-
λωδίαν· τὸ δὲ τοῦ Δελάρὸς ἂν εἶνε ἐλληνικὸν εἶνε ἐξά-
παντος νεοελληνικὸν διότι ἐνθυμίζει τὸ ρινόφογγον ψάλ-
σιμον χερουβικοῦ, αἱ δὲ στάσεις τοῦ ἐνθυμίζουσι τὰς
στάσεις καλογήρου κάμνοντος ἐν κατανύξει μετάνοιαις ἢ
εὐλογοῦντος.

Σήμερον μ. μ. θὰ ἐκδοθῇ ὁ δεύτερος ἀριθμὸς τοῦ
Φιλολογικοῦ παραρτήματος τῆς *Ἑφημερίδος*.

Κριμψοτάτη καὶ πολὺ καλοτυπωμένη ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ
τυπογραφείου τῆς Ἑνώσεως ἡ *μελέτη* τοῦ φίλου μας κ.
Κ. Γ. Ξένου «Ἡ μονομαχία καὶ τὸ Δίκαιον» Ἀφ' οὗ τὴν
ἀναγνώσωμεν θὰ σὰς εἴπωμεν τὴν γνώμην μας. Ἄν δὲν
ἀπακτώμεθα, εἶνε τὸ πρῶτον ἔργον τὸ ὁποῖον ἐκδίδει,
εἰς βιβλίον ὁ τόσον πολυγράφος κ. Ξένος.

Μετὰ τὰ συγχαρητήρια τῆς *Νέας Ἑφημερίδος* δὲν εἰ-
ζεύρω εἰς ποῖον διαμένοντα ἐν Πόρῳ διότι ἀπέκτησε καὶ
δεύτερον υἱόν, διατὶ νὰ μὴ περιμένωμεν νὰ ἴδωμεν καὶ
συγχαρητήρια πρὸς τὸν τὰδὲ ἀξιότιμον συμπολίτην μας
διότι ἡ κυρία του ἔμεινε ἐγκυος, ἢ δι' ἄλλα πράγματα
ἀμέσως συσχετιζόμενα πρὸς τὴν γέννησιν καὶ τὴν ἐγκυ-
μοσύνην;

ΕΚΘΕΣΙΣ.

ΧΑΔΖΗ ΜΟΥΡΑΤΗ

Περὶ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βομβαρδισμοῦ.

Εἰς Ἀθήνας 5 Ἰουλίου 1882.

Κύριε ἰμὴ Κάρεσαι!

Βαί, βαί, βαί κιοπόγλου κιοπέκ! ἰστέκα μιὰ στιγμή
ἀναπνοή μου νὰ πάρω, ἰβρακί μου νὰ σηκώσω, ἰψυκή μου
στὸν τόπο της νάρτη! τρέκω ἄνταμ τρέκω ἀκόμα! ἰσει-
σμός ἦτανε, κατακλυσμός ἦτανε, ντευτέρχ παρουσία ἦ-
τανε, ντὲν ξέρω τί ἦτανε! Σεῦμοῦρ μόνο ἀκουα, βερσα-
λάμ. Πρῶτὶ πρῶτὶ σηκώθηκα, ὄνειρο ἀνάποντο εἶντα! για-
γκήνια σὲ ὕπνο μου εἶντα, λεηλασίαις μεηλασίαις εἶντα,
σφαγαῖς ἰστέ φελλάχους με Ἀραμπῆ εἶντα. Μπουνταν-
σορὰ μάτιχ μου ἔτριψα ναρηνλὲ ἱρεφα, οὐλα εἶπα ψέ-
ματα εἶναι, βράντυ φὰι πολὺ ἔφακα, ἰστομάχι μου φορ-
τωμένο ἦτανε, ὄνειρο εἶντα! ἀμὰ αὐτὰ λόγια νὰ πῶ
ντὲν πρόφταξα ἰσοφά μου τρεῖς πιταμαῖς τινάκτικα, ἔνα
μποῦμ χίλιας ὀκάντες ἦτανε, ντεύτερο ἀκούω, τρίτο,
τέταρτο, ἰστέ πέμπτο. — Ἀνέστη, Ἀνέστη φωνάζω —

μ' ἐτρόμαξε· πρῶτην τότε φορὰν μοὶ ἀπεκάλει οὕτω,
ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἡδυνάμην νὰ τῷ στερήσω τὸ δι-
καίωμα τοῦ νὰ ὁμιλῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ὅπως δὴ-
ποτε ἐκράτησα ἐπιφυλακτικὴν θέσιν, καὶ τῷ ἀπήντησα
ἀπλῶς.

— ὦ! ναί, εἶμαι καταβεβλημένη.

— Ἦμην βέβαιος, προσέθηκε πλησιάζας πρὸς ἐμέ· τὰ
ματάκια σας κλείουν, γυναικοῦλά μου.

Αὐτὸ τὸ γυναικοῦλά μου, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν θὰ ἦτο
τρομακτικόν, ἂν ὁ τόπος τῆς φωνῆς με τὴν ὁποίαν τὸ
ἐπρόφερε δὲν ἦτο παλμώδης. Μοὶ ἐφάνη ὅτι διέκρινα λόγ-
χην ὀπισθεν βάρου.

— Φεύγω, φεύγω, ἐξηκολούθησε, ἔχετε ἀνάγκην ἡσυ-
χίας. Καὶ ὁμῶς ἐπλησίασε πρὸς ἐμέ περισσώτερον. Ἐ-
πειτα ἐκτείνας πρὸς ἐμέ τὴν χεῖρά του τὴν λευκὴν: «Δὲν
θὰ μοῦ δώσετε καὶ τὸ χεράκι σας νὰ τὸ σφίξω, φίλη
μου, κ' ἐγὼ δὲν εἰμπορῶ νὰ σταθῶ ἀπὸ τὸν ὕπνον.» Τὸ
πρόσωπόν του ἔλαβεν καταχθονίον τινα ἐκφρασιν ἀλλὰ
πλήρη θελγῆτρου, ἐν ᾧ ἔλεγε ταῦτα· εἶδα ὁλοφάνερα ὅτι
μοῦ ἐψεύδετο ὡς σατανᾶς: Δὲν ἐνύσταζε περισσώτερον
ἀπ' ἐμέ.

Ὅπως καὶ ἂν εἶνε, ἐπραξα τὸ σφάλμα, τὴν ἀπρονοη-
σίαν (αὐταὶ αἱ ἀπρονοησίαι πάντοτε προξενοῦν τὰς μεγα-
λειτέρας καταστροφάς) νὰ τοῦ ἀφήσω νὰ λάβῃ τὴν χεῖ-
ρά μου ἥτις ἐπλανᾶτο τυχαίως ὑπὸ τὰς δαντέλας τῶν
προσκεφαλαίων.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην διετέλουν ὑπὸ τὸ κράτος νευρικῆς
τινος συγκινήσεως ἐξαιρετικῆς, διότι ἐκ τῆς συνεπαφῆς
ταύτης ἡσθάνθην παραδοξόν τι συναίσθημα διατρέξαν
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μου μέχρι τῶν ποδῶν μου. Οὐχὶ διότι
ἡ χεὶρ τοῦ Λεωνίδα εἶχε τὴν ἀπλότητα βελούδου—
νομίζω ὅτι τὰ φυσικὰ συναισθήματα ἡμῶν τῶν γυναικῶν
ἔχουσιν αἰτίαν ἀπολύτως ἀντιθέτους πρὸς τὰς σ' γκινού-
σας τοὺς ἄνδρας· ἡ χεὶρ τοῦ Λεωνίδα μοῦ ἐπροξέει τό-
σην ζωερὰν συγκίνησιν ἀκριβῶς διὰ τὴν σκληρότητά της.
Ἵπῃρχεν ἐν αὐτῇ τι τὸ στερρόν, τὸ ἀνδρικόν, τὸ ἰσχυ-
ρόν· ἐσφίξε τὴν χεῖρά μου δυνατὰ ὀλίγον· τὰ δακτυλίδια
μου, τὰ ὁποῖα ἔχω τὴν μανίαν νὰ τὰ φορῶ ὅλα, μοῦ
ἐπροξένησαν πόνον καὶ—ποτέ μου δὲν θὰ τὸ ἐπίστευα—
ὑπῆρξα εὐτυχὴς δι' αὐτὸν τὸν πόνον, πολὺ εὐτυχὴς, ὑπὲρ
τὸ δέον ἴσως εὐτυχής. Πρῶτην τότε φορὰν ἡσθάνομην
θέλγητράν τι ἀνεξήγητον, σχεδὸν μεθυστικὴν, ἐκ τῆς
στενῆς συνεπαφῆς πρὸς τὸ ὃν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡδύνατο
νὰ με συντρίψῃ μεταξὺ τῶν δύο δακτύλων του, καὶ
τοῦτο ἐν μέσῃ νυκτί, ἐν τῇ σιγῇ, ἀνευ δυνατῆς βοηθείας
νὰ με συντρίψῃ, ἐμὲ, πραραδεδομένην, ἐγκαταλειμμέ-
νην... Ἦτο φρικῶδες καὶ θελκτικόν.

Δὲν τὴν ἀπέσυρα τὴν χεῖρά μου καὶ τὴν ἐφίλησε ἀλλὰ
τόσον παρατεταμένως! Τὸ ὥρολόγιον ἐσήμανε τὴν δευ-
τέραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἡ τελευταία δόνησις τοῦ
ἡχοῦ εἶχε παύσει πρὸ πολλοῦ ἐν ᾧ εἰσέτι τὰ χεῖλη του
ἦσαν ἐκεῖ ταρσασόμενα ὑπὸ μικρῶν ταχέων κινήματων τὰ

ντοῦλό μου Ἀνέστη λέανε—τρέκα πρόφταζε, χάτηκα, πέτανα, οὐλα ἔκανα! Ἀνέστη πουτενὰ ντὲν φάνηκε! πέ-
τανε εἶπα τεὸς συχωρέσει! γιόξαμ πασουμάκια μου σι-
γὰ σιγὰ ἔβαλα ἀντερί μου, ἱζωνάρι μου, καλπάκι μου
μὰ βρονταῖς ντὲν παύανε, ἀστραπὲς ντὲν παύανε. πόντια
μου, κέρια μου, ἀπάνω ἀκάτω οὐλα μέλη μου ἐτρέμανε!
ἰστέκα εἶπα παρατύρι μου νὰ ντιοῦμε βρέκει; μὰ λόγκο
αὐτὸ ντὲν εἶπα—Φωτιά! ἀκούω, ἀρτίκ παράτυρο μονά-
κο του ἀνοῖξε! Μνήστητέ μου κύριε ὅταν ἔρτης ἐν τῇ
βασιλείᾳ σου εἶπα, ἰστέ πόντια μου ἰσθέρκο κτυπάανε!
Τζάνουμ τι εἶναι ἕνανε ἄλλονε ῥώτα, μὰ κανεῖς ντὲν
μίλας, οὐλοῖ ἴσα κάτω σὲ γιαλὸ τρέχανε! Λίγκο πέρασε
οὐλοῖ σὲ γιαλὸ ἐβερτήκαμε. Ἀλλὰ μπιλιά βερσίν, Κύ-
ριε ἱμηκάνεσαι, ἰσταυρό μου ἀκόμα κἀνὼ κοντύλι ντὲν
πάει μπρὸς νὰ γραψῇ μάτια μου τί εἶντανε! Ὁλος ντου-
νιας ἐμπομπουνίζε, ντλαχόσιοι φούρνοι μαζῇ καπνίζανε,
φλόγες ἐργεσὶν ἐβγαίνανε, γυναῖκες κλέανε, παιντιὰ
μουγκρίζανε, φελλάχοι μελάχοι μπρούμιτα ἐπέρτανε,
ἰστέ ντεμενὰ ἐγκῶ ἐμποίησα! Φαραῶ εἶναι, εἶπα, Μωῦ-
σῆς, Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, Ἰακώβ οὐλοῖ αὐτοὶ ἅγιοι πατέρες
μὰ φαμίλια εἶναι οὐρανόθεν κατεβαίνουνε! ἀμὰ φὰτ
πὺρ τοκάτ ἐσθέρκο μου ἦρτε γκλαοὺρ πεζεθὲν ἀκουσα,
ἱμύτη μου σὲ κῶμα ἀκούμπησε, ἰστόμα μου ἐκλείτε, ἀνα-
πνοή μου κάτω ἐβγαίνε! Ὑστερα σηκώτηκα, αὐτιά μου
βουίζανε γονατά μου τρέμανε, Σεῦμούρ φεῦμούρ οὐλοῖ
λέανε.

— Τζάνουμ προφήτης ῥώτησα, αὐτὸς εἶναι; ἄλλη βολὰ
ὄνομά του ντὲν ἀκουσα!

— Καπετὰν πασσὰ λένε εἶναι, ἄγγλο εἶναι, ζόρικο ἀν-
τρωπο εἶναι, Ἀλεξαντρεία μπομπαρντάρισε, ρουτοῦνι ντὲν
τὰ ἀφήση.

— Ποῦ εἶναι ἀρτίκ αὐτὸς εἶπα;

— Νὰ ἐκεῖ στή μέση θάλασσας εἶναι οὐλον κόσμο
ἐκαψε!

— Ἀνταμ Χεσιμούρ αὐτὸς λόγκια ντὲν παίρει, ἀνα-
φορὰ χίτο τίποτε ντὲν ἀκούει, πουτενὰ ντὲν φαίνεται;

— Νὰ ἐντῶ ἀπάνω Μεξ πήγαينه Σεῦμούρ νὰ ντῆς,
ἕνας λέει.

Τσαμπουκ ἀντερὰ μου ἐσήκωσα, ἴσα ἀπάνω ἀπάνω
Μεξ λακανιασμένος ἀνέβηκα. Χύτο τίποτε ντὲν φάνηκε
ἀμὰ ἀστραπαῖς ἀνάφτανε βρονταῖς οὐλοῦτε μπομπουνί-
ζανε ἀρτίκ φώναξα.

— Κύριε Ἰσεῦμούρ, Καπετὰν πασσὰ Ἰσεῦμούρ, Ἐφέν-
τημ Ἀσεῦμούρ, Κύριε τῶν ντυνάμεων Ἰσεῦμούρ, ἀνταμ
σώπασε περὶ, τί βροντᾶς ἔτσι; σ' ἀκούσαμε, ἰστέκα
τζάνουμ κ' ἐμᾶς ν' ἀκούσης λιγάκι! Χωραντάντες αὐ-
ταῖς εἶναι; τζάμι ντὲν ἄφησες, σπίτια οὐλα γκρέμισες,
φρούρια μούρια στάχτη ἐμποίησες, αὐτιά μας μπιλῆμ
σὲ ἡσυκία ἄφησε! Πολιτισμὸς αὐτὸς εἶναι; Λευτερὰ
αὐτὴ εἶναι; φτοῦ ἄλλὰ μπελιά βερσίν!..

Σώπασα λίγκο ὄνταν σορὰ ἀρκίνησα πάλι.

— Τζάνουμ Σεῦμούρ ψυχή σου λέγκο ντὲν συλλογκέσαι;
ντόνι ἀπάνω σου ντὲν ἔκεις, τεὸ ντὲν πιστεύεις; βαγγέ-
λιο ντὲν ντλαβάξεις, μάκαιραν ἐντωκες μάκαιραν τὰ λά-
βης ντὲν ξέρεις;

Ἀρτίκ ὅλη μου φωνὴ ὅζω ἐβγανα

— Ἀμήν ἀμήν λέγκω ὑμῖν. . . .

Κύριε ἱμηκάνεσαι, ντὲν ξέρω πῶς ἐντῇ Ἀθήνα βρέτη-
κα, ἕνας ναύτης, ὕστερα ἔματα, ξαπλωμένο τετραμελῆ
μὲ εἶντε, σὲ Μπομπουλίνα σὲ Πειραιᾶ μὲ ἐβγαλε, βερ-
σελάμ.

Χατζῆ Μουράτης

ντοῦλός σας.

Υ. Γ. Λογκιώτατο εἶντα, ἱχερετίσματα!

ὅποια ἦσαν τόσα ἀδιόρατα φιλήματα, ὕγρα, θερμὰ, φλο-
γερά. Ἡσθάνομην περὶ ἐμὲ λάμψεις πυρκαϊῆς· ἤθελον νὰ
ἀποσύρω τὴν χεῖρά μου ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην· τὸ ἐνθυμοῦ-
μαί ἐν-τελῶς ὅτι δὲν ἠδυνάμην. Τὸ μουστάκι του μὲ ἐκέν-
τα, τὸ ἄρωμα τὸ ὅποτον ἀπέπνευε ἐπηύζανε τὴν ταραχὴν
μου. Ἡσθάνομην τοὺς ῥώθωνάς μου ὑπανεγειρομένους ἀ-
κουσίως μου, καὶ προσπαθοῦσα, ἀλλ' εἰς μάτην, νὰ κα-
ταφύγω εἰς τὸ βαθύτερον μέρος ἐμαυτῆς, ἀνέκραξα χα-
μηλοφώνως: «Προστάτευσέ με Θεέ μου, προστάτευσέ με
ὅσον εἴμφορεῖς αὐτὴν τὴν φορὰν· μὴ σταλιά νερὸ, Κύ-
ριε, μὴ σταλιά νερὸ!» Περιέμεινα· καμμία προστασία
δὲν ἔρθασεν ἐξ οὐρανοῦ. Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας μόνον ἐνόη-
σα τὰς βουλάς τῆς θείας Προνοίας.

— Μοῦ εἶπατε πῶς νυστάζετε, ἐψιθύρισα μὲ φωνὴν
τρέμουσαν. Ὁμοιάζα μὲ ναυαγὸν ὅστις δρᾷττεται πρὸς
σωτηρίαν τοῦ ἑνα κουτι σπέρτα, τὸ ὅποτον ἐπιπλέει· εἴ-
ξευρα πολὺ καλὰ ὅτι ὁ Λεωνίδας δὲν θὰ ἔφρευε.

— Ναι, ἐνύσταζα, ψυχὴ μου, εἶπεν ὁ Λεωνίδας πλη-
σιάσας τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὴν κεφαλὴν μου, ἀλλὰ
τόρα διψῶ, (καὶ προσεκόλλησε τὰ χεῖλη του εἰς τὸ οὖς
μου καὶ μοῦ εἶπε σιγὰ, σιγὰ) διψῶ ἕνα φίλημα τὸ ὅποτον
θὰ μοῦ δώσης σὺ, Κατίνα μου.

Αὐτὸ τὸ σὺ ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς καταστροφῆς, καὶ
συγχρόνως ἡ αὐγὴ ἄλλης ζωῆς. Ὁ σύζυγος, ὁ ἐραστὴς
ἐνεφανίζετο, τὸ παρελθὸν παρήρχετο διὰ παντός, εἰση-
χόμεν εἰς τὸ μέλλον. Τέλος πάντων ἐπέρασα τὰ σύνορα,

ἤμην εἰς ξένην χώραν! ὦ! τὸ ὁμολογῶ, ναι, διὰτὶ νὰ
ὑποκριθῶ; κατέπιον αὐτὸ τὸ σὺ καὶ ἠσθάνθην ὅτι εἰ-
σῆρχετο ἐν ἐμοὶ καὶ διεχέετο μακράν. Τὰ ἔχονα, τὸ
ἠσθάνομην· ἀπέλυσα τὸ τελευταῖον κλωνάκι τὸ ὅποτον
μὲ ἐκράτει εἰς τὴν ὄχθην καὶ κατ' ἐμαυτὴν ἔλεγον: «Ναι,
σὲ ἀγαπῶ· ναι, θέλω νὰ σὲ ἀκολουθῶ»· ναι, εἶμαι δική
σου, δική σου, δική σου. Καὶ ἐπανελάμβανον αὐτὸ τὸ σοῦ
κλείουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐν ᾧ ἠσθάνομην τὸ πρόσωπόν
του πλησιάζον πρὸς τὸ ἰδικόν μου καὶ τὴν κόμην του
εἰσερχομένην εἰς τὴν κόμην μου.

Μία ἰδέα μ' ἐτάραττεν ἀκόμη· ἐσκεπτόμην ὅτι ἐξά-
παντος ἠγγόνει τί συνέβαινε ἐν ἐμοί. Δὲν ἠδυνάμην ἐν
τούτοις νὰ τοῦ εἶπω. Μὲ τὸν Θεὸν, δὲν ἠδυνάμην. Νο-
μίζω ὅτι ὑπώπτευσεν ὀλίγον τὴν ἐσωτερικὴν μου ταραχὴν
διότι προσέθηκε μετὰ στοργῆς.

— Δὲν θέλεις λοιπὸν νὰ φιλήσης τὸν σύζυγόν σου;
αἶ; λέγε. . . θέλεις;

Καὶ τὸ στόμα του ἦτο· τόσον πλησίον τοῦ ἰδικοῦ μου
ὥστε ἐφαίνετο ἐρχόμενον εἰς προῦπάντησιν τῶν χειλέων
μου.

— Ναι, τῷ εἶπον.

Εἶχα ὁμιλήσει μὲ φωνὴν τόσον ἀδύνατον ὥστε ἤλπιζα
ὅτι δὲν θ' ἀκούσῃ· ἀλλ' ἤκουσε καὶ ἠσθάνθην ἐμαυτὴν
θνήσκουσαν ὑπὸ τὸν ἐναγκαλισμὸν ὅστις ἐπηκολούθησε τὸ
φίλημα τοῦτο, ὅπερ ὑπῆρξε ἡ τελευταία καὶ σιγηλὴ ἐχ-
κατὰλειψις τοῦ ἑαυτοῦ μου.